

RAHANDUSMINISTEERIUM

Arendusvaldkonnad 2021-2027

Priidu Ristkok
Rahandusministeerium
13.02.2019

RAHANDUSMINISTEERIUM

EL ÜKP 2021-2027 raamistik

EL tasand

- 2018.a. mais tutvustas Euroopa Komisjon uue perioodi õigusaktide eelnõusid
- Hetkel käivad läbirääkimised EL tasandil eelnõude üle
- Osad peatükid on liikmesriikide vahel läbi arutatud ja muudatusettepanekud kokku lepitud (valdavalt lihtsamad administreerimisküsimused), olulisemad küsimused on veel arutluse all
- Üldiselt on tempo olnud oodatust aeglasem, Läbirääkimiste lõppemine võib toimuda 2019.a. jooksul, ent võib ka hilisemaks jääda

EL õigusaktide sisu

- Toetussummad tervikuna kahanevad
- 5 prioriteetset valdkonda (TjaA ning ettevõtlus; kliima ja keskkond; ühendused; tööhõive, oskused, kaasatus; kohalike strateegiate toetamine)
- Omafinantseerimine kasvab (ERDF kuni 45%ni, CF/ETK kuni 30%), KM üle 5meur projektides abikõlbmatu
- ERDF/CF temaatiline fokuseerimine (45% PO1 ja 30% PO2, 6% jätkusuutlikuks linnaarenguks)
- Territoriaalsed instrumendid endiselt võimalikud (CLLD, ITI jm)
- ETK struktuur muutumas
- Eeltingimuste roll suurem
- Lihtsustamised (kulud, auditid)

EESTI 2035

- Protsess algas märtsis 2018.a.
- Toimunud on arutelud väliskeskkonnast tulenevate trendide ja Eesti hetkeolukorra üle
- Valminud on teemalehed ja arenguvajaduste koond
- 12.02.19 toimus avalikud arutelu arenguvajaduste ettepanekute üle
- Juunis valmib ettepanek pikaajaliste arengueesmärkide osas, kevadel selleks ideekorje, sh KOVdelt
- Oktoobris valmib ettepanek muudatusvajaduste ja reformide osas
- Strateegia ise valmib tervikuna 2019.a. lõpus
- Selle aasta RES protsessis soovitakse kõikidelt valitsemisaladelt indikatiivselt järgmise perioodi rahastusvajaduste esile toomist, lõplik otsustamine EL toetusvahenditest toetatavate valdkondade ja summade osas tehakse järgmise aasta RES protsessi raames

COM riigipõhised soovitused

- Uue perioodi EL toetused on senisest enam seotud riigipõhiste soovituste rakendamisega
- Hiljaaegu laekus esmaversioon uutest riigipõhistest soovitustest
- Soovitustes käsitletakse ka Eesti-siseseid regionaalseid erinevusi:
 - Regionaalsed erinevused kasvavad (SKP, tööhõive, tootlikkus jm),
 - Paljud (NUTS3) regioonid arenevad aeglasemalt kui EL keskmisena
 - Siserände lähtepiirkondadel on väljakutse teenuste osutamise, tööjõu kättesaadavuse, tehnoloogilise arenguga
 - Senised teadmispõhise majanduse arendamisele suunatud toetusmeetmed ei ole jõudnud äärepoolsematesse piirkondadesse
 - Probleemid mobiilsuse ja internetiühendustega vajavad lahendamist
 - Eraldi leiab äramärkimist Ida-Virumaa kui regioon, kus sotsiaal-majanduslikud probleemid on teravamad
 - Eesti regionaalarengu probleemide lahendamisel on EL SF vahendid olulised, üleriigilised meetmed ei arvesta piisavalt regioonide eripärade ja vajadustega. Vaja on enam kasutada integreeritud territoriaalsete arengukavade rakendamist. Seda piiravad ka KOV finantsiline ja haldussuutlikkus.
 - Kokkuvõtvalt on vaja lisandväärtuse kasvatamist, regionaalse konkurentsivõime tugevdamist, teatud avalike teenuste ebavõrdse kättesaadavuse parandamist, transpordiühenduste parandamist. Eesti peaks jätkama erinevatele piirkondadele kohandatud strateegiate rakendamist.

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOV investeeringuplaanid?

KOV investeerimissuutlikkus

- Põhitegevuse tulem: 2020.a. 200 meur, 2021.a. 225 meur, 2022.a. 240 meur (sh 5 suuremat sellest 51%)
- Vaba netovõlakoormus: 2020.a. 320 meur, 2021.a. 450 meuri, 2022.a. 560 meuri (sh 5 suuremat sellest 55%)
- Plaanitav põhivara soetus omavahenditest: 2020.a. 265 meur, 2021.a. 220 meur, 2022.a. 200 meur (sh 5 suuremat sellest 55%)
- Põhivara soetusplaanid 2019-2022.a.:
 - haridus 500 meur (sh 5 suuremat 41%)
 - majandus 480 meur (sh 5 suuremat 49%)
 - vabaaeg ja kultuur 220 meur (sh 5 suuremat 45%)
 - elamu- ja kommunaalmajandus 130 meur (sh 5 suuremat 24%)
 - sotsiaalne kaitse 75 meur (sh 5 suuremat 57%)
 - keskkond 70 meur (sh 5 suuremat 30%)
 - tervishoid 25 meur (sh 5 suuremat 18%)

EL SF - TjaA ning ettevõtlus

VKEde majanduskasv ja konkurentsivõime	4,42
teadus ja innovaatus	3,75
arukas spetsialiseerumine	3,75
digitaliseerimine	3,50

Ettevõtlus

EL SF – kliima ja keskkond

energiatõhusus	4,42
säästev liikuvus	4,33
rohetaristu ja elurikkus	4,15
veemajandus	3,75
arukad energiasüsteemid	3,57
kliimamuutused	3,40
ringmajandus	3,36
taastuvenergia	2,82

Kliima ja keskkond

ÜKP regionaalne dimensiooni analüüsikohad

SF vahendite suunamine enam pealinnapiirkonnast väljapoole

Territoriaalsete instrumentide kasutus:

- Sidusus regionaalsete arenguprioriteetidega
- Integreeritud territoriaalsed investeeringud (ITI)
- Linnade jätkusuutliku arengu vahendite kasutusvaldkonnad
- Kogukonna juhitud areng (CLLD)